

MAGYAR KURIR.

Indult Bétsből, Kedden, Október' 30 dikán, 1852.

B é t s.

Oct. 24 kén az itt következő Királyi levelet botsátotta Ő Tsászári Királyi Apostoli Felsőge Magyar Országnak minden Vármegyéihez, mellyben a' folyó esztendő December 16 kán kezdendő Ország Gyűlésére az Ország Státusai és Rendei Poson Szabad Királyi városába egybe hívattnak.

FRANCISCUS PRIMUS, divina favente Clementia Austriae Imperator, Hungariae, Bohemiae, Galiciae et Lodomeriae Rex Apostolicus, Archidux Austriae etc. etc. etc.

Reverendi, Honorabiles, Spectabiles ac Magnifici, Magnifici item, Egregii et Nobiles, fideles, Nobis dilecti! Quae jam benignis Regalibus Nostris, quibus Comitata anni 1830 promulgavimus, Operatis systematicis, in sequelam art. 67. 1790/1. et 8. 1827. elaboratis, in diaetalem deliberationem sumendis, explendaeque irremissae illi Regiae Nostrae sollicitudini, ut horum adminiculo, salva vitae Constitutionis compage, providae ocyus surgant legum sanctiones, destinaveramus Comitata, anno adhuc 1831. longe ante effluxum legalis triennii convocanda; haec, ob communem, quae in illud tempus incidit, calamitatem, novo, ignotoque antea discriminis genere gravissimam, celebrari non potuisse, Ipsi quam maxime doluimus: firmissimam tamen Nostram ea-

ELSŐ FERENTZ, Isten kegyelméből, Austriai Tsászár, Magyar Országnak Apostoli és Tseh, Gallitzia és Lodomeria Országoknak Királya, Austriai Fő Hercezeg 'sa' t. 'sa' t.

Az 1850-dik Esztendei Országgyűlésre meghívó kegyelmes Királyi Levünkben kinyilatkoztattuk, hogy mindjárt a' következő 1851-dik esztendőben, és így sokkal előbb a' törvényesen kiszabott 3 esztendőnél, ismét összevgyülekezünk olly tzelből, hogy az 1790/1-dik és az 1827-dik eszt. 8-dik Törvény tzikkely értelméhez képpes, a' kidőlgozott Systematicai Operatumok Országos tanátskozás alá vétessenek, 's e' szerint Atyai szívünket érdeklő abbeli óhajtásunk, hogy az említett Operatumok segedelmével, az Ősi Alkotmány megsértése nélkül, hasznos Törvények hozattassanak, telyesedést nyerjen. Mi Magunk leginkább sajnáljuk, hogy az akkor elhatározott Ország gyűlés, — egy közben jött új, és még az előtt esmételten Országos nyomorúság miatt el-

dem primo, quo fieri licuerit, tempore indicendi voluntatem, tenoribus benigni Rescripti Nostri Regii de dato 16. Septembris 1831. pleno cum candore declaravimus.

Hac proinde sponsione Nostra Regia nunc tanto lubentius Nos liberamus, quo magis in votis habemus, ut ope diaetaliter pertractandorum operatorum illorum rogandis legibus prosperitas publica, ulteriori aucta robore, in omne aevum salva, florensque praestetur.

Hoc itaque scopo universis fidelibus Statibus et Ordinibus Regni Nostri Hungariae, Partiumque adnexarum generalem Conventum, seu Diaetam, pro Dominica tertia Adventus, in diem decimam sextam affuturi mensis Decembris anni modo currentis incidente, in liberam Regiamque Civitatem Nostram Posoniensem indicendam et promulgandam, eidemque, favente, supremo Numine, in propria Nostra persona praesesse decrevimus. Quocirca, Vobis harum serie firmiter praecipientes, benigne committimus et mandamus: quatenus ad praescriptum diem et locum certos duos, uti moris est, e medio Vestri delectos et deputatos Nuntios, viros quippe idoneos, ac pacis, et publici boni amantes, citra omnem excusationem, mittere ac expedire debeatis, qui praedictae generali Regni Diaetae, una cum reliquis Dominis Praelatis, Baronibus, et Nobilibus, praefatisque Regni Nostri Hungariae, Partiumve eidem adnexarum Statibus et Ordinibus interesse noverint. Curandum autem Vobis erit diligenter, ut praerepetiti Nuntii Vestri ad praescriptum terminum ibidem certo et infallibiliter compareant, secus sub poena in generali Regni Decreto expressa, non facturi. Vobis in reliquo Gratia Nostra Regia benigne propensi manemus.

maradt: azomban 1831. dik eszt. Sept. 18. kán költ Királyi Rescriptumunkban nyilván kijelentettük, hogy Országgyűlést tartani, mihelyest lehet, telyes szándékunk légyen.

Annyival örömeztőbb telyesítjük tehát most Királyi ígérletünket, mennél inkább óhajtjuk, hogy e' közelgető Országgyűlésén hozandó Törvények által a' közönséges boldogság mind inkább nevedekvén, állandóvá, és virágzóvá tétessék.

Ennélfogva Magyar, és a' hozzá kaptoltt Országok hűséges Statusainak, és Rendjeinek e. f. e. December hónap 16. ra harmadik Advent Vasárnapra, Posony Sz. Kir. Városunkba, ezenel Országgyűlést rendelünk, és hirdetünk, a' mellyen Isten segedelmével, Mi Magunk is megjelenni szándékozunk. A' honnan e' jelen Levelünk rendiben néktek kegyelmesen meghagyjuk, és parantsoljuk, hogy magatok közzül a' kiszabott helyre, és időre, mint rendszerint, két alkalmatos, béke, és köz jó szerető Követet, okvetetlenül küldjete, — kik a' kihirdetett Országgyűlésén, a' többi Praelatus Urakkal, Bárókkal; és Nemesekkel, úgyszinte Magyar Országunknak, 's hozzá kaptoltt Részeinek Statusaival, és Rendjeivel megjelenni köteleztetnek. Arra azomban gondotok légyen: hogy Követeitek a' kiszabott helyre, és időre, a' Törvény Könyvben foglalt büntetés terhe alatt, bizonyosan, és tsalhatatlanul megjelenjenek. — Egyébberránt Tsászári Királyi kegyelemmel maradunk.

Datum in Imperiali Urbe Nostra
Vienna Austriae, die vigesima quarta
mensis Octobris, anno Domini millesimo
octingentesimo trigesimo secundo.
FRANCISCUS m. p.

Comes Adamus Reviczky m. p.
Georgius Bartal m. p.

Belgium.

A' *Moniteur Belge* egy hosszú *Articulusban* a' jelen *Törvénytörvény*szék *Organisatioját* kívánja óltalmazni a' *Journalok* megtámadásai ellen, ilyenképpen: „Akárki mit mondjon az új, *Törvénytörvény*szék *organisatioja* felől, még kell esmerni, hogy a' *Kormány* okossággal, és ditséretes előlátással járt el a' dologban, midőn *Cabinetjében* minden láрма nélkül látott a' munkához. Minő *Systemát* állítson fel a' *Kormány* a' *Tagoknak* választására nézve? e' volt a' fő kérdés; 's valóban ez a' kérdés olly jól megfejtetett, a' mint tsak lehetett uralkodó *revolutionalis principiumaink* mellett. *Sinórmértékül* a' választásban az szolgált, hogy tsak ollyan férjfiakat ültessenek bírői székbe, kik *politikai háborúkban* *bébizonyították*, hogy *törvénycinkhez* ragaszkodnak. 'S ki merné azt állítani, hogy a' *Kormány* nem jól, nem okosan tselekedett, midőn ollyan férjfiakat ruházott fel állandó hatalommal, kik a' zűrzavaros időkben minden erejeket és tehetségeket, a' *törvények* támogatására fordították. Majd, minekutánna a' felhevült *rézrehajlást* letsillapodott, 's ennek helyét józanabb *gondolkozás*, és hideg vérrel teendő *megfontolás* váltja fel, — úgy hiszszük, hogy ha bár a' *Törvénytörvény*szék, mint minden más emberi munka, nem tökéletes légyen is minden részben, még is kedvezőben fog megítéltetni, 's a' heves megtámadások, mellyeknek az, (*Törvénytörvény*

Költ Bétsben *Birodalmunk* fő *Városában* Oct. 24-dikén 1852-dik esztendőben.

FERENTZ m. p.

Gróf *Revitzky* *Ádám* m. p.
Bartal *György* m. p.

szék) most ki vagyon téve, méltó *lisz*zeletnek fognak helyet engedni.

A' *Brüsseli útszákon* történt *tsportozások* még Oct. 10-kén estve is egyre tartottak. Egyébiránt a' *közbátorság* nem forgott *veszedelemben*, úgy hogy *Katonáknak* sem kelle magokat közben vetni. *Éjfél tájban* az egész város *tsendes* volt.

Oct. 11-kén újra elkezdtek az *éj*jeli *kóborlást*, melly miatt egy *Ujság* által *felszóllítottak*, *hagynának* fel a' *zenebonáskodással*, mert *külömben* az *idegeneket* *kénszerítik* a' fő várost elhagyni. — Már eddig is, egy fő *rendű* *angoly* *família*, és *Bagratiön* *Hertzegné* *elűztak*, 's *czeket* *többen* is *fogják* követni, ha úgy megy a' dolog: de a' *kereskedésnek*, és a' város *jöllétének* is, árt az a' *rendetlenség*.

Mivel Oct. 11-kén *Lüttichben* is történtek a' *Brüsselihez* hasonló *mozgások*, *tsélerányosnak* tartották a' *tisztviselők*, a' *nyughatatlanokat* *fegyveres erővel* *széllyel* verni, melly *alkalommal* egy *személy* *fogságba* *hur*tzoltatott.

A' *Brüsselben* *közelgető* *Har*marai *választásokra* *kijegyeztettek* *Cand*idatusok az *Oppositiotól*: *Facqz*, *Merus*, és *Jotrand* *Urak*: az utóbbi a' *Courriernek* *szerkeztetője*. A' *Min*iszterium *ezeknek* *ellenelibe* teszi: *Rittveger* *Urát*, a' *Finantz* *Min*iszternek *ipáját*, továbbá van *Volden*, és *Verscyden* *Urak*.

Ejzszak Amerikai Egyesült Statusok.

Nev Yorkban már alig hallani híret a' Cholerának: de ha nehol még előadja is magát betegség, olly bizonyosan, és ollyan könnyű szerrel gyógyítatik meg, hogy már e' miatt senki sem retteg. Igaz hogy szoros Diaetát kell tartani, de egyéb orvosság nem is kívántatik meg az egyszerű életmódnál. A' gyümölcs, és égető italok veszedelmeseknek tartátnak. A' város ismét munkás, és eleven, mint az előtt volt.

Jakson Praesidens, és Generális most jószágán mulat a' Tennesseei Statusban. Vail Aron Ur, eddig a' Londoni Udvarnál, az egyesült Status Követségnek titoknokja, ugyan tsak ott Agenssé nevezetett.

A' Németalföldi Királynak végzése, Nagy Britannia, és az Egyesült Statusok közt, fenn forgó határbeli perlekedésekre nézve, a' Senátus által félrevetett, 's az a' javallat, melly szerint a' dolog újabb alkudozásokra kerüljön, elfogadtatott.

B r a z i l i a.

Bento Barroso Pereira Ur a' Regensségtől egy Decretumot kapott, melly ötet hadi, és tengeri Miniszternek nevezi ki, egy álttal megírja a' belső Miniszternek, mi akadályoztatta légyen ötet eddig a' most reá ruházott hivatalnak felvállalásában, — tudniüllik egészségének gyengélkedése: ez az ok ugyan még most sints elhárítva, — de nem akarja lelkét avval a' gyanúval terhelni, mintha hazájának javára erejét feláldozni nem akarta volna: a' hivatalt tehát szívesen által veszi, de nem áll jót érte, meddig viselheti azt, mivel nem tudja, bete-

geskedése nem teszi e' egészen képtelenné jó akaratja mellett, kötelességének telyesítésére.

Hollanda Calvacanti Ur Finantz, és ideigvaló belső Miniszter, a' Provincialis Gubernátorokhoz a' következő Circularét botsátotta: Édes Ur! Ezen fő Városban rendkívül való esetek történtek, mellyek talán a' körületekben veszedelmeztek a' békességet. Kötelességemnek tartom annakéért Excellentiádat bizonyossá tenni a' felől, hogy Ö Ts. Felségének Kormányja elég hatalmas arra, hogy a' törvényeket, 's a' Regensséget II dik Dom Pedrónak nevében fenn tartsa. — Most az Országnak fő Várossa tsendességben van. Költ a' Rio de Janeiroi palotában Aug. 4 kén 1832. (Aláírás) Calvacanti.

F r a n t z i a O r s z á g.

A' Párisi Törvényszéken most egy Adine János nevű embernek dolga fordult meg, a' ki Jun. 6 kán hirtelen a' sétáló Király előtt termelt, 's egy kezében lévő bottal fenyegetődött. Ezen vakmerő tettéért törvény elibe idéztetvén, Oct. 15 kán magát ekképpen mentette: „Éppen kevéssel az előtt, midőn a' bünt elkövettem, a' katonáktól megsebesített Anyámat láttam meghalni, — a' kétségbeneséstől mártzongoltván, — a' Királyt megláttam, a' fájdalom erőt vett, 's eszemen kívül kiáltottam: Le a' Királyal! De ma már utáalom elkövetett bűnömet.“ A' Bírakat ezen kinyilatkoztatás megindította, 's a' vádoltat szabadon bocsáták.

Frantzia Ujságok az Algier mellett történt ütközetről még e' következő közlik. Sept. 29 kén mintegy 7 vagy 8000 ember öszve tsopor-

tozott Bli dában, és Buffarik felé indult, 's ott táborát ütött. A' fő Generalis, előre általjárta az eszeket, melly szerint az előörököt akarják megtámadni, azért is megelőzte őket, és Faudoas Generalisnak, egyszersmind a' lovasság Commandánsának vezérlése alatt egy sereget küldött elibek. A' frantzia előörök hajnal hasadtával tsak ugyan megtámadtattak az ellenségtől, 's vissza vonulásra kényszerítették. Faudoas Generalis azután elrendelte katonáit, 's egy közönséges megtámadást parantsolt, mellyt a' Generalis részéről fényes győzelem követett. Az ellenség közzül 204-en maradtak a' tsatapiatzon, 's ugyan annyin megsebesítették, kik szinte más napra viradóra meghaltak halálos sebeikben. Két selyem zászlótól megfosztatott az ellenség, 's ezen zászlók Oct. 11-kén a' hadi Miniszterek Buchet Generalisnak fognak által adadni. Ez a' Generalis egy más ütközetet kormányozott Mitijah nevű síkságon, hol 13 frantzia, és 5 Algiri Jager öletett meg, azonkívül 15-en sebesítették meg a' frantziák közzül, kik között Schauenburg Oberster is lováról lerogyott. A' patantyúság azt lehet mondani, tsudát tevé a' háborúban. A' gyalogság is bátorsággal, és ügyességgel hadakozott.

A' közönséges tanításra ügyelő Miniszter, az Academia minden Rectoraihoz egy Kőrülírást bocsátott. Ebben a' Miniszter az eránt kíván környülállásosan tudósíttatni, hogy minő javításokat lehetne tenni mind a' városi, mind a' falusi iskolákban? Minekelötte valamit törvényesen megállapítanak, egy jól kidolgozott munkát akarnak közre bocsátani, hogy, a' mint a' Kőrülírás tartja, egy kerület, sőt tsak egy helységetske se legyen kezdő iskola nélkül: a' hol pedig 7 vagy 8000 lé-

lek együtt vagyon, ott közép iskola állittassék, mellyben a' tudományok addig terjedjenek, a' hol a' Collegiumokban kezdődni szoktak.

Egy Sept. 16-kán Algierban költ Levélnek következendő tartalma vagyon: „Minden előforduló akadályok mellett is Algier népesedni kezd, és már is két német falu szépen virágozik Afrika mezején. — Az egyik falut Coubának hívják, Algierből 2 órányira fekszik az Aratsch hegy tövében, — a' másikat pedig Ibrahimnak: ez délre fekszik, 's Algierhoz 3 órányi járás. Coubában immár 40, Ibrahimban pedig 70 familia telepedett meg. Még most tsak sátorok alatt laknak, de nem sokára hozzá fognak a' házak építéséhez. Az építés a' Kormány költségén megy véghez, 's minden familiának tulajdon háza lesz. Minden ember, ki magát földművelőnek (Colonista) íratja bé, attól fogva, hogy sátor alá költözött, eleséget kap a' Kormánnytól, tudniillik minden személy akár ifjú, akár vén, napjában másfél font kenyeret, egy mérő bort, egy portió babot, vagy riskását, és sőt, — még pedig mind addig, míg földművelésből magokat el nem tarthatják. Továbbá mindenik Colonista 4 hold szántó földet a' mezőn, és félholdat kap művelésül háza tájéka körül, mellyet kertre fordíthat. De a' ki lekötelezi magát, hogy a' reá eső eleségnek tsak felét veszi ki, az 30 holdra, a' ki pedig egész részét benn hagyja, az 50 holdra tarthat számot. Mind a' két helységben van Elöljáró, prédikátor, és oskolatanító. A' lakosok alkalmasint jó állapotban volnának, ha tsak több pénzek volna, a' min marhát vásárolhatnának; de többnyire szegény parasztok lévén, a' mi kevés értékjek volt, az úton felemésztették, a' Kormányt pedig nehezen le-

het reá venni, hogy az ajánlott eseté-
gen felül, még előpénzt is adjon. A'
szomszéd Beduinoktól is tartanak,
's ez a' dolog fő bökkenője; mert ezek
közzül némelyek olyan vakmerők,
hogy a' Városig is el mennek, 's útjok-
ban nem tsak a' szép vetéseket legá-
zolja, hanem az embert is, a' kit
elő kapnak, meggyilkolják.

Atlasnak lakosai vonakodtak a'
reájok vetett adót megfizetni, azért is
ellenek egy Expeditió határozatott:
alig hogy ezt megtudták az Algier-
ban tartózkodó Atlas lakosoknak föld-
dijei, azonnal elő termettek a' pénz-
zel, 's egyszersmind megígérték, hogy
ezután pontosabban fognak fizetni.

Sept. 14-kén az Algieri főhadi
Hormányos tudósítást vett a' Medi-
tsehai Előljárótól, hogy a' Bedui-
nok mintegy 4000-en Algierre ké-
szülnek, jól tudván, hogy most a' fran-
tzia sereg nagy része ispotályban fek-
szik. Erre a' hirre a' Generalis mind-
járt parantsolatot küldött a' Regemen-
tekhez, hogy útra készüljenek, de tsak
könnyedén, ne hogy a' rekkenő meleg-
ség által megbetegedjenek. September
elején már 6400 katona őrizte az ágyat,
holott az egész Algiri sereg tsak 10,000
főből áll. Az Afrikában járni szokott
Sirocco nagy pusztítást tett köztök.

S p a n y o l O r s z á g.

Említettük vólt, hogy a' Spanyol-
Királyné, kit a' Király betegsége ideje
alatt meghatalmazott az Uralkodásra,
két Decretumot adott ki. — Egyike azok-
nak így szól: Minekutánna elhatároz-
tam magamban, hogy azon nagy mun-
kát, mellyet szeretett férjem tegnap
költ Decretumában reám bízni méltóz-
tatott, elkezdjem, mivel továbbá leg-
idősebb Leányomnak Donna Maria

Isabella Louisenak szerentsésen
elért születése napját, valamelly ke-
gyes tett által kívánom meginnepelni,
— tehát minden Madridban, és az
egész Királyságban lévő foglyoknak, kik
ebbeli kegyelemre méltóknak találtat-
nak, megengedek, és őket a' fogságtól
ezennel felszabadítom. Mivel az én aka-
ratom a' Királyéval megegyez, tehát
parantsolom, hogy ezen kegyelem hasz-
nálásakor, az 1830 Oct. 20-kán költ
Decretumban foglalt esetekre is légyen
tekintet. Költ Sz. Ildefensóban Oct. 7-
dikén 1832. (A' Királyné aláírásával)
Cafranga Jó's ef.

A' Királynénak ugyan azon napon
költ Decretuma az Unverszitasok ki-
nyitására nézve így szól: Egy nagy,
és nemesen gondolkozó Nemzet, mint
az, mellyet az Isteni gondviselés a' Ki-
rállynak, az én drága, és szeretett fér-
jemnek óltalmára bízott, megérdemli,
hogy kívánsága, melly által fénye, és
ditsósége nevededik, bételyesítették.
Ezen szándéknak kivitele, melly miól-
ta a' thronusra hágott, szüntelen eszé-
ben forgott, olyan akadályokra talált,
mellyeket lehetetlen leírni, a' nélkül,
hogy fájdalmas emlékezetet ne gerjesz-
tenének. Azon akadályoknak legnagyobb-
bika a' tudatlanság, melly miatt a' ra-
gadó nyavalya, hirtelen terjed, 's alig
menekedett meg tsak egy ember is mér-
gétől. Ebből a' forrásból legtöbb hibák
folytak, mellyek az Országokat elpusztí-
tják, 's legokosabb, igazságosabb, böl-
tsebb, 's jöltévőbb intézeteket is sem-
mivé tészik. Innen származnak az egye-
netlenségek, és utálatos felekezetek,
a' képmutatás, melly a' virtus lepléjé-
vel a' legrútább vétkeket is eltakarja,
's a' közönséges jóllétnek nevét olyan
zabolátlan indulatokra ragasztja, mel-
lyok idővel nagy kárt, és veszedelmet
szülnek. A' midőn ezen rosszsznak meg-

gátolására, és más részről e' nagyszívű Nemzetnek Királya eránt több ízben békizonyított szeretetének megújítására, utat akarunk nyitni, a' többi közhasznú intézetek között, a' Királytól reám ruházott hatalomnál fogva, azt is megállapítottam, melly szerint az Universzítások ismét arra a' lábra és fényre állíttassanak, melly által Spanyol Ország a' régi időkben olly híressé leve, — 's ezennel parantsolom, hogy a' magános tanításokkal ezentúl felhagyjanak, e. f. h. 28-kán az Universzítások kinyittassanak, és hogy a' Matricula lajstromok, Nov. 25-kén bezárattassanak. A' kiszabott idő semmi esetre sem halaszthatatik továbbra. Költ Sz. Ildefensóban 1852 Oct. 7-kén. (A' Királyné aláírásával) Cafranga Jó'sef.

Svétzia, és Norvégia.

Sz. Simon Marquis, Frantzia Követ a' Stockholmi Udvarnál, f. h. 12-kén Frantzia Országban utazott, hogy a' Kamarai Üléseknél jelen legyen.

E' f. h. 11-kén költ kihirdetésnél fogva tsakugyan megvalósodott a' hír, hogy Norvegiában kiütött a' Cholera. Eddig az ideig Drammen Varosa, és Svellviken kikötőhely, megvagygon lepve a' betegségtől, — Christiania, Langesund, és Skjen többi kikötőhelyei pedig gyanúsok. A' béjött tudósítások szerint, a' Cholera dühösen kezdődött, de nem tudatik, mitsoda úton jött bé az Országba.

Egyházi Statusok.

Anconából jött tudósítások szerint, az ottan Oct. 14-kén és 15-kén dühösködött szélvész, mintegy 15, vagy 20,000 Scudi kárt okozott. Legnagyobb

kárt szenvedtek a' Victoire, és Caravane nevű hajók. A' hajós legények között 3 veszett oda. A' Kissebb hajók, 's egynehány tsajkák szélyel zúztak. Az a' tájék Ancona körül, mellyen az Orkán pusztított, igen veszedelmes hely a' hajósokra nézve, mert észrevétegett, hogy ott már mászor is történt kár. A' hajós sereg tisztjeinek egy gyűlésekben, a' szélvész megszűnése után az a' kérdés támadt, vallyon a' hajók kiindulhatnak e', vagy még a' Kikötőhelyben maradjanak, — az első javallatra állottak.

U j a b b T u d ó s í t á s o k.

Belgium. A' mint mondják, a' Király Lövenbe készül, embereinek egy része már kiis indult.

Buzen Ur Antverpiának Commandánsa Oct. 16-kán Brüsselbe érkezett, 's itt a' hadi Miniszterrel Conferentziát tartott, azután pedig hivatalához vissza tért.

Tielemans Ur, egy kerülő írásban jelenti a' Lüttichi tisztviselőnek, hogy ötöt a' Király, Lüttichi Gubernatori hivatalától megfosztotta legyen. A' vége ezen kerülőírásnak így szól: Ha valami jót tettem hivatalom viselése alatt, azt az Urak munkásságoknak köszönhetem, 's most úgy térek hazamba, mint egy tsendes polgár mindég készen lévén hazámnak a' Civilisatio úján szolgálatot tenni.

Antverpia Oct. 13 kán. Tegnap esteve egy idevaló lakos, midőn útjából haza felé tére, a' Citadellánál egy Hollandustól megtámadtatott: — hogy megmenekedjen, ladikjából kiszállott, 's szárazon, más útra tsapván, elsietett. Ugyan azon időben egy kis hajó 4 hajós legénnyel a' Hollandusoktól elfe-

gattatott, de a' mint mondják, ismét szabadon bocsátatott.

Magyarország.

Pest. Oct. 24-dikén. Ts. Pest Vármegyének tisztválasztó Széke Nádorispány Jó'sef Ö Ts. R. Föhertzege, ezen Ns Megye Főispánya előlülése alatt tegnap tartatott. A' választott tisztviselők itt következnek:

Első Alispány: Dubraviczky Simon, második, Földváry Gábor, Főjegyző, Sárközy Imre, tiszteletbeli Főjegyző, Szentkirályi Moritz. Első Aljegyző, Nagy István, 2 dik Nyáry Pál, 3 dik, Eckstein Rudolf; tiszteletbeliek Báró Pongrácz Gusztáv; Kandó Jó'sef és Tallián László. Főügyvéd, Rákóczy András, 1 ső Alügyvéd, Gál Jó'sef, 2 dik, Lisznyay Gedeon; tiszteletbeli, Egressy Sámuel. Levéltárnok, Kecse Péter, Számvevő Lázár Imre, exped. Gál János, középponti Főbíró Zlinszky János, Kecskeméti járásbeli főbíró Batta Samuel, al-Sz. B. Sárközy Lőrincz és Szilasy György. Esküdtek: Szalay György, Gyáry Miklós, Aladószedő Ferenczy Gergely, Biztos Fórián György, Szalay László, Pajor Antal, Sánta Antal, Rédl Ferentz, Váczi járásban Főbíró Friebeisz István, al-Sz. B. Somogyi Károly, Földváry Miklós. Esküdtek: Friebeisz Ferentz, Halász Pál, Parniczky Eduard, Aladószedő Egry Márton, Biztos Jantsics Jó'sef, Solti járásban Főbíró, Bernáth György, al-Sz. B. Madarassy László, Mészáros Károly. Esküdtek Segerváry István, Csemiczky Lajos, Zsigray Lajos. Aladószedő Szalay Pál. Biztos Bereczky Gábor, Jészenszky János, Pesti járásban Főbíró Tahy Károly, al, Konkoli Thege Jó'sef, Blaskovich Gyula. Esküdtek Czagányi János, Jészenszky Antal, Sár-

közy Károly, Aladószedő, Bielek János, Biztos Mráz Jó'sef, Klementis János, Grófi Jó'sef, Pilisi járásban Főbíró, Simoncsics János; al b. Jankovich Sándor, Miskei Imre. Esküdtek Setét Károly, Simoncsics Jó'sef, Kovács Lajos, Aladószedő Belgrádi János, Biztos Vinkler Antal, Balogh László.

Ts. Győr Vármegyének Oct. 15-kén Nagy Mszú Gróf Zichy Ferraris Főispány Ö Excja előlülése alatt tartatott székújító gyűlésében Tisztviselők-ké választattak:

Első Alispánynak, Bezerey Ignátz, Kir. Tanácsos; 2 diknak Szabó Péter. Főjegyző, Kisfaludy Mihály; első Aljegyző Balogh Kornél, második Zmeskál N., tiszteletbeli, Milkovich Jó'sef, Főügyvéd Goda Jó'sef, tiszteletbeli Főügyvéd, Iványos Gergely, Alügyvéd, Hollósy János, tisz. Alügyvéd, Potyondy Gusztáv, Főadószedő Jankó János, al, Balogh Kálmán; Számvevő Nagy István; Levéltárnok, Káloczy Mihály, Tóközi járásbeli Főbíró, Argay Mihály, al, Kovács Márton; Esküdtek, Vajda Ignátz és Özy Ádám, pusztai járásbeli Főbíró, Sáry Károly, al Németh Mátyás, Esküdtek: Horváth János és Iványos Károly, Sokorallai járásbeli Főbíró Takács Sándor, al Szabó Pál, Esküdtek: Germanecz János és Matkovich, tiszteletbeli Esküdtek: Kisfaludy Elek és Sándor Sámuel, Selyeminspector, Kelemen János, Biztos Farkas István, másod Biztos, Moró Ignátz, úti Biztos Torkos János, Főorvos Balogh Jó'sef, tiszteletbeliek: Dorner és if. Karpf Antal, Seborvosok: Fauszt Ferentz, Szalay Mihály, Grálly Márton és Léway, Földmérő, Király Lajos.

Besztertze

Besztertze Bányáról. Ns. Zólyom Vármegye Fő Ispányjának Meltóságos Garamszegi Géczy István Úrnak béiktatása Mlgos Belanszky József Besztertze Bányai Püspök Úr által Sept. 25-kén és 26-kán olly díszes fényvel ment végbe, a' millyenneke' Szék és Bánya város talán tsak az itten hajdan tartatott Ország Gyülések alkalmával lehetett Tanúja. Tudniillik, Sept. 25-kén e' Megyének számos Küldöttsége Első Al-Ispány és Királyi Tanácsos idősbb Radvánszky Antal Ur vezérlése alatt egy óraker Radvából elindulván a' Fő-Ispány Urat szülő 's lakhelyén idvezlette Weisz János Kanonok Ur által, a' honnan a' Fő-Ispány Ur a' nevezett Küldöttség kíséretében elindulván, a' Fekete-Sár nevű vendégfogadónál az Adózó Nép tiszta fejer ruhában tsinossan felöltözött lovas tsapatja által Szolga Bíró Beregh Pál Ur által fogadtatott, Honni nyelven köszöntetett, 's az adózó nép a' Fő-Ispány Ur Hegyességébe ajánltatott. Ezen tsapat a' Fő Ispány Ur kotsija előtt lovagolván, Körmötskén, fél órányira Besztertze Bányától a' Fő-Ispány Úrnak a' Besztertze Bányai Polgár lovas sereg Kapitánya Kellner Mihály Ur vezérlése alatt tette hódolását, ez is az adózó nép tsapatjához kaptolván magát, előre lovagolt Radványig, a' hol a' Fő-Ispány Urat az alkalmas számú díszes öltözetű Nemes Banderium Fő Szolga Bíró Rakóvszky Farkas Ur vezérlése alatt fogadta, 's Al-jegyző Radvánszky Antal Ur által, Honni nyelven idvezlette. Ez is a' mondott tsapatokhoz tsatolván magát, az ekképen előre lovagló egész sereget a' Fő Ispány Ur Első Al-Ispány Radvánszky Antal Urral, pompás hintóban ülve, 's mintegy 50 kotsi által kísértetve, egész

a' város kapujáig követte, melly előtt, a' város polgár gyalog sereg által köszöntetvén, muzsika hangzás 's ágyú durrogás között kísértetelt a' Helybéli 's Vidéki számos örvendező nézőkkel 's résztvevőkkel eltelt városon keresztül a' vármegye házáig, holott új Követség által fogadtatván, 's a' Palotába fel kísértetvén, Kanonok Folger Ur által a' Megye Harai 's Rendeinevében köszöntetett.

Ezután a' Fő Ispány Ur először a' Nemes Káptalan azután Nemes Nógrád, Honth, Bars, Thúrótz, Liptó es Gömör Vármegyék díszes Követségei által majd nem egyáltalában Honni nyelven idvezeltetett, mindnyájok legfenyesebbike, 's a' melly az egész közönség figyelmét leginkább magára fordította, volt azomban Nemes Nógrád Vármegyének, mintegy 60 világi, 's minden felekezező Papi rendű Küldötthök álló Követsége lelkes Első Al Ispányja Ebeczky Tihanyi Ferentz Ur vezérlése alatt, a' ki a' Fő-Ispány Urat igaz tűző ékes beszéddel köszöntötte. A' távolabb fekvő Agostai Vallású Esperesség is kötelességének tártván volt felejtethetlen érdemű Esperestségi Inspectorá iránt, szíves hódolását nyilvánkinyilatkoztatni, egy világi 's papi rendű Követsége által Esperestségi Inspectorának Bernáthfalvi Földváry Miklós Úrnak vezérlése, 's Al-Esperestjének Esztergályi Mihály Úrnak szószóllása alatt Honni nyelven idvezlette a' Mlgos Fő-Ispány Urat.

A' Fő-Ispány Ur szokott 's utánozhatatlan humanitása szerént, mind ezen követségeket nem tsak kedvesen fogadta, hanem hasonló nyelven minyájának legkellemetesebb egyszerű tsinossággal felelt is, a' mire a' Követségek a' Mlgos Fő-Ispánynénak, a' né-

hai halhatatlan emlékezetű Ocsai Balogh Péter egyetlen egy Leányának is mutattattak bé. A Főispány Ur, fiának Péternek a Tettes Dunán inneni Herületi Tábla Bírójának társaságában volt.

Az alatt egy másik Követség a Királyi Biztoshoz Mlgos Püspök Belánszky József Urhoz, a kinek már az előtt a többi Megyék Követségei tisztelkedtek, s szíves magyar beszédekkel fogadtattak, ment, mellynek szószóllója Kanonok Fogt Ur vala.

E' nap Innepe Magyar Színjátékkal s közönséges tántz mulatsággal rekesztett bé.

Másnap Sept. 26 kán minekutánna a szokott tisztelkedések elvégezettek, reggeli 9 órakor a Vármegye terében számtalan Uri vendégek s résztvevők jelenlétében, úgy, hogy nem csak az, hanem a folyó léptsők és még az útszak is dugva teli voltak, a Mlgos beiktató Püspök Ur ékes deák beszéddel vitte végbe az iktatási szertartást, mellyre a Mlgos Főispány Ur bájos kellemű szerény deák beszéddel felelt, s magát kötelességei hív telyesítésére hitttel is kötelezte. Erre a Megye Főjegyzője Radvánszky Lajos Ur igen ékes és tsínos deáksággal kinyilatkozatta azon biztos reményét, hogy valamint most a két, noha külön rendű Méltóság az Elölülői székeken egyesülve szemléltetik, úgy ezentúl is e Megye Karai és Rendei a felekezet s vélekedés minden külömbégeinek a közjóban s a Haza és Király hív szolgálatjában egyesüljenek, s elbeszélvén a Géczy Nemzetség ditséretes tetteit s a Főispány Ur érdemekkel telyes Hazafiúi szolgálatait, Tiszti Társait a Megye Karait és Rendeit, adózó népet is a Főispány Ur tapasztalt ke-

gyelmébe és pártfogásába ajánlotta. Ezy követte Első Al-Ispány Radvánszky Antál Ur rövid de nyomos deák beszéddel, s a Megye pelséjét és a Levéltár Kúlsait a Főispány Urnak adta által. Erre felvétettek a Megye némelly köz dolgai s Honni nyelven vittattattak, végre mind a Megyebeliek mind a vendégek között számos Tábla Bírák nevezettek, s hitttel köteleztettek; — a mire az egész fényes sokaság a város Templomában tette le a Mindenhatónak szíves áldozatját.

Délutánni 3 órakor a Vármegye épületjében ültek le az 500-nál számasabb Uri vendégek a mindennel, a mit csak kívántathatik, igen gazdagon felkészült Főispányi ebédhez, melly lelkes örvendezések közt estveli 6 óráig tartott, s a melly alatt a Főispány Ur legelőször a Felséges Királyért, Királynéért, ifjabb Királyért, Nádor Ispányért s azután az egész Ausztriai Házért ürítette ki poharát, Honni nyelven s szíves magyar éljen kiáltások s ágyú durrogások közt.

Estve szép muzsika szóval mulattattak a város útszain sétálók, s kilentz órakor a Leányok Tanítója Broszmann Dániel Ur leány tanítványaival Transparentekkel, Gruppokkal, énekléssel és muzsikával tisztelkedett a Főispány Urnak, mellynek rövid leírását közölhetjük.

Az egész Innepet feszeség nélkül való örvendetes s mindennemű frissitőkkel és a Főispány Ur, Főispányné Aszszony, Fija és Leánya nyájasságával gazdagon füzerezett tántz mulatság rekesztette bé, melly egész reggeli 5 óráig tartott.

Az elmondott beszédek igen is megérdemlik, hogy nyomtatás által a fe-

ledékenységből ki ragadtassanak, noha azokat az egész Uri közönség Honni nyelven sokkal szívesebben hallotta volna.

H i r d e t é s.

A' Rimai Vasművelő Társaság (Coalitio) Magyar Országban; Gömör és Kis Honth törvényesen egyesült Vármegyéknek Kis Honthi Kerületében 21 Helysegekben lévő nemesi Birtokait 's ezekben helyheztetett Vasműhelyeit átaljában és együtt Árverés szerént Haszonbérben kiadni szándékozván, e végből jövő 1855-dik Esztendő Május 21-dik napjára mind két Magyar Hazánkból, 's a' Külföldről azokat, kiknek az érdeklött Haszonbérletéhez kedvek lejend, ezennel meghívja.

A' Haszonbérbe kiadandó tárgyak 's azokkal egyben kötött használatok e' következők:

1-ször A' Vasműhelyekhez tartoznak három olvasztó kementzék, melyeknek egyike nem régiben tüzet kiálló kemény és jó szerekből ritka ízléssel építődvn, folytába két Esztendeig és három hétig dolgozhat 's egy má'sa Vasköböl 40 fontnál bővebben, hetenkint hét—nyóltz száz mázsa jó nyers vasat termeszt. A' két kissebb olvasztók is, a' készíthető Vas mennyiséghez képest, alkalmasan használhatók. Ide tartoznak továbbá 15 Friss és 10 nyújtó Hámorok, két kissebb Kovátsműhelyekkel; melyek jelenképpen közönséges egyező ítélet szerint, legjobb minéműségű 1 ső rendű 24,000 mázsa külömbféle nemű kovátsolt Vasat adnak. — Mind az Olvasztó kementzéknel, mind a' Hámoroknál Tiszti alkalmas többnyire kemény szerek-

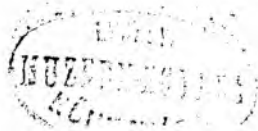
ből épült Házak 's a' Birtok igazgató Hivatal számára különös tágas és bártorságos lakás találatnak.

2-ször A' Társaság tulajdon bányáiból annyi külömböző, 's a' jó Vas készítéséhez szükséges, vegyítésre alkalmas Vas követ, szinté tulajdon Erdeiből annyi öllfát adhat a' Haszonbérletnek esztendőnként, melly az el bérlő szorgalmához képest 24 ezer mázsát is haladó Vas természetéhez szükséges.

3-ször A' Műszerek, vagy Machinák hajtására elegendő, 's legjobb esű víz, épületek tételére, Olvasztók igazgatására legalkalmatosabb mésztermés és alap kövek (Gestellsteine) a' Társaság tulajdon Birtokai kebelében bővséggel találatnak.

4-er A' Környék népessége, a' Föld népének, — mellynek különösen a' Bányák és Hámorok teszik élélme fő ágát, — szorgalma, munkásokban soha felakadást nem enged.

5 ör A' Műhelyek mozgását az, hogy minden Vas készítéshez tartozó szerszemet maga környékében, egy két, 's legfeljebb négy órányi távolságra jó úton hordathatja, a' készítményeivel való kereskedést, 's Vasa kelendőségét pedig a' Társaság Jóságainak nagy részén, Műhelyei mellett pedig átaljában keresztül húzódó tsinált Országútak feltébb megkönnyítik. Ily Országút köti öszve a' Társaság műhelyeit, az Országnak tsak 18 mértföldre eső, fő kereskedő Városával Pesttel; — holott ma is fen álló leraké Bóltjában sok ezer mázsa vasat haszonnal elád; — helyben a' Megyebéli 's távolabb lakó kereskedők szinte több ezer mázsát megvásárolván, azt az Ország minden részeibe elhordják.

6-szor Kétséget nem szenvedhet a' fent írtak szerint, hogy a' műszerek hajtására elegendő 's legjobb esésű vizek, Erdőkkel bővelkedő tájakok, 's el fogyhatatlan Vaskő Bányák a' Társaság műhelyei mellett arányos körbe húzódván öszve, 's a' Természetnek teremtő munkássága, a' Vasmívelést es kereskedést könnyítő környülményektől segítettvén, a' Vas készítésnek mind a' mennyiségben való terjedésére, mind tökéletesítésére az ahoz értő művésznak tsaknem határtalan mezőt nyit, 's a' miveltség ezen hasznos pályájára szép reményekkel ád jelt.

7-szer. A' leírtt Vasműhelyeken kívül azokkal egyszersmind 's átaljában bérben kiadandók lésznek mind a' 21 Helységekben találtató Jóságok, azokhoz tartozó mintegy 110 házhelyen lakó Jobbágyokkal, es mintegy 100 Zsellérekkel, kiknek marhás robotjaik 5720, — gyalog robotjaik pedig 13240 napokat tésznek, — minden azon Birtok után, nézendő Majorság Földekkel, Rétekkel, Legelőkkel, Uri 's földi haszonvételekkel (Regalia et Territorialia Beneficia) úgymint Vendégfogadókkal, Mészárszékekkel, kissebb Körtsmákkal, Malmokkal, Kallókkal, kő Vágással, agyagásással, mész égetéssel, es a' most Haszonbérben lévő Úveg hutával.

Ezen Haszonbérnek a' környülmények szerint módosítható feltételeit bővebben meglehet tudni Pesten, Tekintetes Thaisz András Királyi Táblai Ügyvéd Urnál, kinnek útásítása után haszonbérbe adandó tárgyak fekvését is,

a' látni kívánónak a' helybeli mostani kormányi Hivatal meg fogja mutogatni.

Az ár veréshez járulni kívánók négy ezer pengő forint Bánat bérrel felkészülve jelenjenek meg.

Költ Rima Brézón a' Társaságnak Septemb. 24-dik 's következő napjain 1852-dik Esztendőben tartatott Köz Gyűléséből; feljegyzette es kiadta

Ratkó Jó's e f m. k.
a' Társaság rendszerént való
Ügyésze 's Jegyzője.

J e l e n t é s.

Fülp Antal polgári Gömbkötő mester, ajánlja magát mindenféle gombkötő munkák készítésére, akár ezüst, akár arany készületeük legyenek azok, a' legfinomabb ízlés szerint, legillendőbb áron. Kész művei mindenkor elegendő számmal vagynak, változtatás szerint.

Boltja van Posonyban a' Nyerges útszában, ezen tízm alatt:

Á T T I L Á N Á L.

A' Pénz folyamát Október' 29-dikén,
közép ár:

A' Státus' 5p. Centes Obligátzióji 86 1/8

Az 1820-béli sorsosok:

Az 1821-béli hasonlók: 125 1/2

Bétsvárosa 2 1/2 p. Centes Bankó Obligátzióji: 47 1/2 for. keltek, mind Conv.

A' Bank-Aktziák keltek 112 1/4 for. ton Conv. Pénzben.

(Fél árkus „**SOKFÉLE**“ LII. Toldalékkal.)

Szerkesztető es Kiadó Márton Jó's e f, Professor. (Landstrasse Nro 315.)

Nyomtató: Nemes Haykul Antal. (Obere Bäcker-Strasse Nro 755.)